

ZIPORA NAHIR

ur. 1930; Hrubieszów

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, okres powojenny
Słowa kluczowe	Lublin, okres powojenny, Żydzi, powroty Żydów po wojnie

Powroty Żydów po wojnie

Ludzie wracali do Polski. I nawet z obozów, nie tylko z Rosji, przyjechali i myśleli, że mają rodziny. Nawet ci, którzy wracali z obozów i właściwie wiedzieli, że już nie ma krewnych, ale jednak wracali do Polski, żeby odszukać trochę kraju, domu, czy wspomnień. Wracali do Polski i szukali, szukali. Ja wspomniałam słowo „amcha”, żeby nie tylko poznać Żyd Żyda, ale myśleli, że może wróci i będzie znowu jakaś społeczność żydowska. I ludzie po prostu garnęli się do tego, żeby znaleźć trochę Żydów polskich. Takich czy innych, którzy im zastąpią rodziny. Ale później wyjechali. Zwłaszcza po Kielcach. Tak, Kielce to był wielki strach i to była wielka przepaść. Ja pamiętam ludzi, którzy mówili, co Polacy powiedzieli znowu. „Patrzcie na tych Żydów, jak mrówki się mnożą”. My nie będziemy więcej mrówkami. I wyjeżdżali gdzie tylko mogli, legalnie albo nie. Tak że to był taki jakiś przełom. Kto został później, to już inna historia. To już były różne przyczyny, żeby wyjechać, żeby zostać. Bo ludzie się w międzyczasie urządzili. Dużo wyjechało na niemieckie tereny i tam dostali mieszkania. Jakoś się urządzili na nowo. Ale w czterdziestym czwartym-piątym roku ludzie po prostu szukali trochę ciepła.

Data i miejsce nagrania	2017-07-08, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Marta Tylus
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"